

BOLOGNA-PROCESSEN

Bologna-processen er betegnelsen for et mellemstatsligt europæisk samarbejde om at skabe et fælles rum for videregående uddannelser i Europa, som oprindeligt begyndte i Danmark i 2007.

Modellens målsætninger:

Udvikling af en gradsstruktur, der omfatter tre niveauer (bachelor, kandidat, ph.d.)

Udvikling af letlæselige og sammenlignelige uddannelser og uddannelsesbeviser bl.a. gennem anvendelse af Diploma Supplement (DS)

Udvikling af et meritssystem baseret på ECTS, der fremmer studentermobiliteten

Fjernelse af mobilitets-hindringer for såvel studerende som lærere

Samarbejde om udvikling af kvalitetssikring

Styrkelse af den europæiske dimension i uddannelserne

Kilde: Uddannelses og Forskningsministeriet

ser ikke skal agere universiteter.

Du får næsten akademisering til at lyde som et fyord - er det det i din bog?

»Da jeg skrev det (debatindlæg, red.), tænkte jeg, at der var en stor risiko for, at hele den der Absolute Music-hader-mafia ville sige, at »det er typisk kulturministeren, der synes, det hele skal være fladt og folkeligt«. Det handler ikke om bredde, men om at holde fokus på det håndværksmæssige, og jeg ved godt, at det kan lyde, som om akademisering er et fyord, det er det ikke, det er godt på langt de fleste videregående uddannelser, men kunsten er noget særligt, fordi den er fysisk.«

Socialdemokraterne er ved flere lejligheder blevet beskyldt for en kulturpolitik, der hellere vil bredden end eliten - forsimplet udtrykt kan man sige håndboldhal frem for eksperimenterende teater - er det her også et forsøg på at gøre kunsten mindre elitært?

»Nej og ja. Du får det til at lyde, som om det at gøre kunsten bred og dermed relevant for mange er en dårlig ting, og det er en fejlslutning, som jeg ikke forstår. I det samfund, jeg er vokset op i, der er grunden til, at vi investerer i kunst og kultur, tror vi, at det kan give alle mennesker en værdi. Det er ikke nok for os at have kunstnere, der kun er relevante for dem med penge og uddannelser, vi vil have gode kunstnere og kunstnere, der når ud til alle, og der er processen om uddannelserne første skridt i at sikre, at vi har gode kunstnere.«

Men hvis reformeringen af uddannelsen er en ambition om at skabe gode kunstnere, og gode kunstnere i dine øjne skaber bred kunst, der når ud til alle, så er det vel også en måde at gøre det mindre elitært?

»Det synes jeg ikke, det er ikke et elite- og breddeprojekt, det er et projekt, der handler om kunstneriske ambitioner i det håndværksmæssige. På trods af mit håndværksmæssige fokus kan der jo stadig være kunstnere, som måske ikke er interesseret i at nå ud til så mange som muligt, og det er jo den politiske del af kunsten.«

Kunst skal ikke være en skrivebordsøvelse

DEBAT, SIDE 27

Ny danmarkshistorie rammer plet - bare ikke, når det gælder samtidshistorien

11 Aarhus-historikere koger danmarkshistorien ned til ét bind. På godt og ondt.

HISTORIE
EN DANMARKSHISTORIE
- FRA MIDDELALDER
TIL NUTID

REDIGERET AF THORSTEN
BORRING OLESEN & BJØRN
POULSEN
440 sider, 299,95 kr.
Aarhus Universitetsforlag

MIKAEL JALVING
kultur@jp.dk

Det er en svær opgave, de to professorer Thorsten Borring Olesen og Bjørn Poulsen har sat sig for: at få et hold af 11 historikere fra Aarhus Universitet til at skrive en ny, samlet danmarkshistorie fra middelalderen til Mette Frederiksen i ét bind. Forsøget er prisværdigt, resultatet svingende. Niveaulet går fra højt og bakket til fladt og firkantet.

Aarushistorien skal afløse eller supplere tidligere lærebøger og findes som noget nyt også i en digital version med supplerende materiale. Den er smukt illustreret og fokuserer på den politiske historie med inddragelse af internationale relationer, men rummer også kulturhistorie og lidt om køn, medier og klima. Til gengæld er Reformationen skåret væk som overgangstid mellem middelalder og den tidlige moderne periode, ligesom verdenskrigene er slået

sammen under titlen »Verdenskrigsepoken».

Danmarks begyndelse er kristen og middelalderlig. Vist fandtes der danskere før år 1000 - nogle af dem kalder vi vikinger - men Valdemarernes storhedstid (1157-1241) styrkede kongemagten og førte med fremgang i landbrug, handel og et mildere klima til skabelsen af Danmark som Nordens stærkeste magt, før svenskerne og tyskerne pillede glansen af den regionale stormagt og reducerede Danmark til en national småstat efter 1864.

Kongeriget blev genrejst

Før det danske monarkis glansperiode op gennem 1500- og 1600-tallet var der dog forhold, som trak i den modsatte retning: senmiddelalderens politiske, økonomiske og demografiske krise. Historien taler ofte med to tunger og bevæger sig i bølger, ikke i rette linjer. Ud af pest, faldende befolkningstal, Romerkirks skisma og kontinentets religiøse stridigheder voksede ny vækst, en stærkere bykultur og mere selv-sikre fyrster.

Kongeriget blev genrejst. Men samtidig voksede spændingen og samarbejdet mellem konge og adel. Balancen mellem hof og det adelige rigsråd var et system i tiltagende ubalance. Adelen godsejere havde kontrol med landbruget, som var samfundets økonomiske grundlag. Men Reformationen styrkede kongemagten. Bisper, provster og præster blev kongelige embedsmænd, og kongen

overtog det tidligere kirkegods og blev rigere. En anden vigtig indtægtskilde var Øresundstolden.

Da Danmark blev involveret i striden om førerstillingen i Norden med Sverige 1563-1660, eksploderede militærudgifterne, ikke mindst fordi man gik i gang med at opbygge en hær i fredstid. Beskatningen fulgte med og blev regelmæssig. Det var bønderne og borgerne, der skulle betale, men rigsrådet, der skulle spørges om lov. Danmark blev en skattestat.

Da landets militære ledelse så tabte Karl Gustav-krigene i 1658 og måtte afstå store landområder i Sverige og Norge, var vejen banet for et statskup og enevældens indførelse. Hvor monarkerne tidligere var blevet valgt af rigsrådet og måtte underskrive og overholde håndfæstninger, blev tronen nu gjort arvelig. Systemet overlevede i næsten 200 år, skønt det var på afgrundens rand i

Fra tidlige kristne kongedømmer gennem krig, katastrofe og magtkampe og ind i nutidens globale tidsalder og det demokratiske velfærdssamfund, vi kalder Danmark. Den rejse forsøger 11 Aarhus-historikere at tage dig med på i »En Danmarks-historie - Fra middelalder til nutid».

Arkivfoto: Martin Lehmann//Ritzau Scanpix

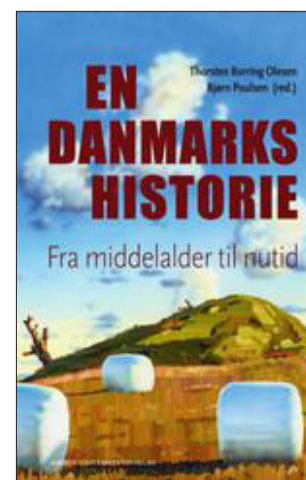
1660 og 1814. Til trods herfor var den mellemliggende periode faktisk en opgangstid.

Hvis denne del af danmarkshistorien lærer os noget, er det, hvor lang tid det tog at skabe, hvad vi i dag forstår som demokrati og grundlov. Og at vi ikke skal tage dem for givet. Det kunne være gået danskerne helt anderledes.

Denne historiske bevidsthed fortøner sig mere og mere, som fremstillingen nærmer sig den nære fortid. Med det 20. århundrede virker det, som om udviklingen er lagt på skinner. De gamle klasser, partier og kulturstrømme formåede at bevare magten. I horisonten venter sekularisering, nej til atomkraft, velfærdsstat og socialdemokrati.

Det sidste kapitel, som trækker linjen frem til i dag, illustrerer, hvor svært det er at skrive samtidshistorie uden at være farvet. Her skinner afsenderens globaliserings- og EU-begejstring tydeligt igennem, mens der ikke ofres mange ord på islams voksende indflydelse i Danmark og resten af Europa, bortset fra et afsnit om Muhammed-krisen og en syrlig bemærkning om, at de sociale ydelser til indvandrere blev beskåret under VLA-k-regeringen.

Anderledes servilt oversættes EU's problemer med at skaffe coronavaccine til, at »EU har vist muskler ved på hele Europas vegne at træde ind som forhandler for at sikre Europa og dermed også Danmark adgang til de nye covid-19-vacciner«.

”

Jeg ved godt, at det kan lyde, som om akademisering er et fyord, det er det ikke, det er godt på langt de fleste videregående uddannelser, men kunsten er noget særligt, fordi den er fysisk.

JOY MOGENSEN, KULTURMINISTER

af ministeriets syv kunstuddannelser med henblik på at klarlægge uddannelsernes »ledelsesmæssige og organisatoriske forhold« og sætte »fokus på den kunstneriske og håndværksmæssige praksis«.

Undersøgelsen forventes færdig i efteråret, og ministeren afventer konklusionerne, før hun melder ud om konkrete forslag til forandringer, men i sit debatindlæg lægger hun ikke skjul på, at man »skal tage et kritisk blik på behovet for akkreditering«, og at de kunstneriske uddannel-